

ligskommissionens Virksomhed i det Bæsentlige indskrænker sig til enten at modtage eller at autorisere Overenskomster, hvorom Partierne allerede i Forveien ere enige, eller som de i det Mindste ere meget tilbøielige til at blive enige om, og der tilføies i Motiverne: „Maatte dette virkelig forholde sig saaledes, vilde der ikke være nogen Grund til at bibeholde den tvungne Forligsmægling, men det vilde da være rettest at gjøre det til en aldeles frivillig Sag for Sagsøgeren, om han vilde indbyde sin Modpart til en Forligsprøve, og for denne, om han vilde møde frem til en saadan“. Jeg tror af disse Bemærkninger og af flere, som jeg senere skal komme til, at kunne skønne, at den høitærede Justitsminister egentlig staaer paa det Standpunkt, at han kunde være tilbøielig til i Hele at gaa bort fra den tvungne Forligsprøve. Naar den høitærede Justitsminister dog ikke har foreslaaet noget Saadant, i det Mindste ikke i det fulde Omfang, finder man ogsaa hans Grunde dertil i Motiverne, idet der staaer: „Ministeriet vilde imidlertid anse det for forhastet og overilet allerede nu at skride til en saa gjennemgribende Forandring i de bestaaende Indretninger.“ Der staaer: „allerede nu“, hvilket viser, at det maasse senere kan ske, og Grunden, hvorfor den høitærede Minister synes at have antaget, at det vilde være forhastet og overilet allerede nu at skride dertil, angiver han, saavidt jeg forstaaer, derhen, at der saavidt vides ikke hos Befolkningen har dannet sig nogen almindelig Anskuelse om den hidtil bestaaende Forligsmæglings Unyttighed eller Uhenigtsmæssighed, og at der heller ikke fra Befolkningens Side er fremkommet nogenomhelst Udtalelse af Onsker om dens Ophævelse. Jeg tror, at der deri ligger, at den høitærede Justitsminister, hvis der fra Befolkningens Side var vilst en saadan Stemning, som han siger, at han savner, kunde have været tilbøielig til at gaa videre i Retning af Ophævelse af Tvungen ved Forligsprøven. Jeg bliver saa meget mere bestyrket deri ved en Udtalelse, som den høitærede Justitsminister har gjort i Landsstinget. Det hedder nemlig i Landsstingstidenden, Sp. 108: „Det, jeg har skrevet i Motiverne, er, at jeg ikke veed af, at der her i Landet hos Befolkningen har gjort sig noget Onstgjældende om at blive af med den tvungne Forligsmægling overhovedet, saaledes som Tilfældet er paa mange andre Steder; man kan, om jeg maa udtrykke mig saaledes, ikke hos os sige, at der hos Befolkningen har yttret sig noget Onst om at blive af med dette Statsformynderskab, som her ganske vist i en enkelt Retning udøves for Folket. Netop derfor har jeg heller ikke foreslaaet at affkaffe den tvungne Forligsmægling, men kun foreslaaet nogle enkelte Forandringer i Lovgivningen om Forligsvesenet. Om denne teknisk-juridisk Omordning bemærker derhos den høitærede Justitsminister, at han ganske vist ikke

har yttret, at der derom skulde være fremkommet nogen Meningstilkjendegivelse fra Befolkningens Side. Jeg bestyrkes altsaa ved disse Ytringer endnu mere i den Opfattelse af den høitærede Ministers Standpunkt, at han, dersom han vidste, at der var en Stemning her i Landet, som var tilbøielig til at modtage Forandringer, der gif i Retning af Ophævelse af Forligstvungen, vilde være tilbøielig til at gaa ind derpaa. Jeg kan selvfølgelig ikke ønske, og det er heller min Hensigt, at tillægge den høitærede Justitsminister nogen Tanke, som han ikke nærer, og vi ville vistnok faae at høre, om jeg har truffet det Rette; men jeg har dog ikke kunnet se, at den høitærede Justitsministers Tanke kan have været anderledes efter de Citater, jeg har paaberaabt mig, og efter den hele Tankegang, som paa mange Maader gaar saavel igjennem Motiverne som igjennem den høitærede Ministers Udtalelser i det andet Thing. Dersom jeg nu imidlertid har Ret heri, og naar altsaa den høitærede Justitsminister kunde være villig til at gaa videre med Hensyn til Ophævelsen af Tvang i Forligsinstitutionen, men kun i saa Henseende favner en Udtalelse fra Befolkningens Side, en Stemning blandt Befolkningen, har jeg ikke et Dødblik misforstaaet, at den høitærede Justitsminister naturligvis ikke har ventet at høre en saadan Stemning tilkjendegive sig paa de forskellige Folkemøder, som ere afholdte omkring i Landet. Ikke heller tror jeg, at den høitærede Justitsminister har ventet — det forudsætter jeg — at en saadan Stemning skulde være tilkjendegivet ved Adresseer, belagte med mange Underkrifter eller paa anden lignende Maade. For at noget Saadant kunde fremkomme, maatte der være givet Impuls til Udtalelser i saadan Retning; men en saadan Impuls kan ikke siges at have foreligget, før den nu maa siges at være kommen tilstede ved dette Lovudkast. Hvor skal den høitærede Justitsminister da faae denne Udtalelse eller Stemning at høre, som jeg tror, han venter paa? Jeg finder, at han rettest og bedst faae den at høre her i Folkethinget. Medlemmerne af Folkethinget ere jo valgte middelbart af Befolkningen rundt omkring i alle de forskjellige Egne af Landet og maa jo, tror jeg, medbringe, i det Mindste for en stor Del, en personlig Erfaring saa vel til det egentlige foreliggende Spørgsmaal som ogsaa til, hvorledes Befolkningen kan antages at ville stille sig dertil, og jeg mener derfor, at herfra kunne og bør de Udtalelser komme, som den høitærede Justitsminister hidtil har savnet. Jeg kan naturligvis kun have min personlige Erfaring; men den strækker sig dog, maa jeg forud bemærke, ikke over et saa ganske kort Tidrum, da jeg har været Sagsfører i over 20, næsten 21 Aar, og den Erfaring, jeg har med Hensyn til dette Spørgsmaal, har over hele dette Tidrum bestandig været den samme. Naar jeg nu nærmere skal gjøre Rede for min Erfaring, vil jeg til den Ende tillade